

24.10.2012

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά 0230/2009, του Σπυρίδωνα Ανδριόπουλου, ελληνικής ιθαγένειας, σχετικά με την αδυναμία των ελληνικών αρχών να συμμορφωθούν με την απόφαση 2007/365/ΕΚ της Επιτροπής, σχετικά με προσωρινά έκτακτα μέτρα για την πρόληψη της εισαγωγής και της εξάπλωσης στην Κοινότητα του του κόκκινου ρυγχωτού κανθάρου των φοινίκων (*Rhynchophorus ferrugineus*) (Olivier),

Αναφορά 0614/2010, της Gabriele Wesenauer, αυστριακής ιθαγένειας, σχετικά με τη λήψη επείγοντων μέτρων για την καταπολέμηση της εμφάνισης και εξάπλωσης του κόκκινου ρυγχωτού κανθάρου των φοινίκων (*Rhynchophorus ferrugineus*) στην Ισπανία

1. Περίληψη της αναφοράς αριθ. 0230/2009

Ο αναφέρων καταγγέλλει ότι οι ελληνικές αρχές δεν συμμορφώθηκαν με την απόφαση 2007/365/ΕΚ της Επιτροπής σχετικά με προσωρινά έκτακτα μέτρα για την πρόληψη της εισαγωγής και της εξάπλωσης στην Κοινότητα του *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier), γεγονός που έχει καταστροφικές συνέπειες στα φοινικόδεντρα στην Ελλάδα, ιδίως στην Ηλεία και την Αμαλιάδα. Καθώς τα διαβήματα του αναφέροντος στις αρμόδιες ελληνικές αρχές απέβησαν άκαρπα, καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να επιληφθεί του ζητήματος, προκειμένου να διασφαλιστεί η άμεση συμμόρφωση των ελληνικών μέτρων προστασίας με την απόφαση της Επιτροπής.

Περίληψη της αναφοράς αριθ. 0614/2010

Η αναφέρουσα καταγγέλλει ότι οι ισπανικές αρχές δεν έλαβαν επείγοντα μέτρα για την καταπολέμηση της εμφάνισης και της εξάπλωσης του κόκκινου ρυγχωτού κανθάρου των φοινίκων (*Rhynchophorus ferrugineus*) στην Ισπανία, γεγονός που έχει καταστροφικές

συνέπειες στους φοίνικες στην Ισπανία, ιδίως στην πόλη Orihuea όπου ζει η αναφέρουσα. Επισημαίνει ότι ο κόκκινος ρυγχωτός κάνθαρος, ο οποίος έχει την ιδιαιτερότητα να περνά μέρος του κύκλου ζωής του στα φύλλα και τους κορμούς των φοινίκων, αποτελεί μόνιμο πρόβλημα τα τελευταία έτη στις μεσογειακές ακτές της Ισπανίας, όπου οι φοίνικες αποτελούν μέρος της κοινής φυσικής κληρονομιάς και ανεκτίμητο στοιχείο της οικολογίας και της οικονομίας της περιοχής. Καθώς οι αιτήσεις της αναφέρουσας στις αρμόδιες τοπικές αρχές απέβησαν άκαρπες, η αναφέρουσα ζητεί την παρέμβαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με σκοπό να διασφαλιστεί η λήψη των απαραίτητων μέτρων για την καταπολέμηση αυτής της μάστιγας.

2. Παραδεκτό

Η αναφορά 0230/2009 κρίθηκε παραδεκτή στις 26 Μαΐου 2009 και η αναφορά 0614/2010 στις 7 Οκτωβρίου 2010. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 202, παράγραφος 6, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 7 Ιουλίου 2009. Οι παρατηρήσεις της Επιτροπής

Για την αναφορά 0230/2009

Η Επιτροπή επιθυμεί να ενημερώσει τον αναφέροντα ότι έχει επίγνωση των συνεπειών της εξάπλωσης του *Rhynchophorus ferrugineus* (κόκκινου ρυγχωτού κάνθαρου) στην Ηλεία, Ελλάδα, καθώς και σε άλλα κράτη μέλη της Κοινότητας όπου φύονται φοινικόδεντρα.

Το Γραφείο Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διεξήγαγε έρευνα στην Ανατολική Αττική, Ελλάδα, το διάστημα μεταξύ 26/01/2009 και 06/02/2009, για να αξιολογήσει μεταξύ άλλων την κατάσταση σχετικά με τον *Rhynchophorus ferrugineus*.

Η Επιτροπή έχει ήδη λάβει και καταχωρήσει καταγγελία από τον αναφέροντα για το ίδιο θέμα.

Η Επιτροπή θα προβεί σε πλήρη πραγματολογική και νομική αξιολόγηση της κατάστασης όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 2000/29/EK του Συμβουλίου και των αποφάσεων 2007/365/EK και 2008/776/EK της Επιτροπής στην Ελλάδα. Έχει ήδη αποσταλεί επιστολή στην ΑΕ τον κ. Βασίλη Κασκαρέλη, Πρέσβη της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Ελλάδας στην ΕΕ, στην οποία επισημαίνεται το πρόβλημα στην Ηλεία. Ο αναφέρων έλαβε γνώση αυτής της επιστολής στις 29 Μαΐου 2009.

Στις 15 Απριλίου 2009, η Ελλάδα υπέβαλε την ετήσια έκθεση επισκόπησης 2008 σχετικά με τον *Rhynchophorus ferrugineus*, όπως απαιτεί η απόφαση 2007/365/EK της Επιτροπής, στην οποία αναφέρεται ότι ο εν λόγω κάνθαρος πέρα από ορισμένες περιοχές της Ηλείας είναι παρών και στην Ανατολική Αττική και το Ηράκλειο.

Η Επιτροπή εκφράζει την βαθειά ανησυχία της για την εν λόγω καταγγελία και διερευνά επί του παρόντος κατά πόσον οι διατάξεις της απόφασης 2007/365/EK εφαρμόζονται ορθά στην Ελλάδα. Για το λόγο αυτό, έχει ήδη ζητήσει από τις ελληνικές αρχές να εξηγήσουν έως το τέλος Ιουνίου γιατί ο *Rhynchophorus ferrugineus* συνεχίζει να εξαπλώνεται ανά την Ελλάδα και να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την εξάλειψη αυτού του

επιβλαβούς οργανισμού.

Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί απόλυτη προτεραιότητα τον περιορισμό της περαιτέρω εξάπλωσης του προβλήματος και προτίθεται να λάβει και άλλα μέτρα για την αυστηρή εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή προγραμματίζει να προβεί σε επιθεωρήσεις σε αρκετά κράτη μέλη όπου ενδημεί ο κόκκινος ρυγχωτός κάνθαρος, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας. Ο αναφέρων θα ενημερωθεί για την έκβαση αυτών των επιθεωρήσεων.

4. Απάντηση της Επιτροπής (ΑΝΑΘ.), που ελήφθη στις 25 Μαρτίου 2010.

Για την αναφορά 0230/2009

Σε συνέχεια της ανακοίνωσης που εξέδωσε τον Ιούλιο του 2009, η Επιτροπή επιθυμεί να ενημερώσει το Κοινοβούλιο για τις παρακάτω εξελίξεις:

Στις 31 Ιουλίου 2009, οι ελληνικές αρχές απάντησαν στην επιστολή της Επιτροπής με ημερομηνία 3 Ιουνίου 2009 σχετικά με το πρόβλημα στην Ηλεία. Προκειμένου να επιβεβαιωθεί η ελληνική απάντηση, και λόγω των συνεχών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που λάμβανε από τον καταγγέλλοντα, το Γραφείο Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων (ΓΤΚΘ) διεξήγαγε επείγουσα επιθεώρηση το διάστημα 14-17/07/2009, προκειμένου να αξιολογήσει τους ελέγχους σχετικά με τον *Rhynchophorus ferrugineus* ιδίως στον νομό Ηλείας. Η έκθεση της επιθεώρησης και η απάντηση των αρμόδιων ελληνικών αρχών στις συστάσεις που διατυπώνονται στην έκθεση διατίθενται στην ιστοθέρση της Επιτροπής στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/food/fvo/rep_details_en.cfm?rep_id=2336¹.

Υπό το φως των αποτελεσμάτων της επιθεώρησης του ΓΤΚΘ στην Ηλεία, η Επιτροπή απέστειλε νέα επιστολή στις ελληνικές αρχές ζητώντας από την Ελλάδα να λάβει τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί με τη νομοθεσία της ΕΕ. Η Επιτροπή έλαβε απάντηση στις 24 Σεπτεμβρίου 2009.

Μετά (i) τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων του ΓΤΚΘ στην Ελλάδα και (ii) τις πληροφορίες που ελήφθησαν από τις ελληνικές αρχές, η Επιτροπή προέβη σε πραγματολογική και νομική αξιολόγηση της κατάστασης στην Ελλάδα όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 2000/29/ΕΚ του Συμβουλίου και της απόφασης 2007/365/ΕΚ της Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2008/776/ΕΚ της Επιτροπής. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο να κινήσει διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ελλάδας για μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων της βάσει της προαναφερθείσας οδηγίας και απόφασης.

Επιπλέον, η Επιτροπή επιθυμεί να ενημερώσει το Κοινοβούλιο ότι, στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης εξέτασης των τελευταίων επιστημονικών γνώσεων σχετικά με τον *Rhynchophorus ferrugineus*, η Επιτροπή βρίσκεται σε διαδικασία συλλογής και ανάλυσης πληροφοριών σχετικά με τις στρατηγικές ελέγχου και πληροφόρησης της Ελλάδας και άλλων κρατών μελών. Η Επιτροπή πραγματοποίησε πρόσφατα συνάντηση με τεχνικούς

¹ Η έκθεση της προηγούμενης επιθεώρησης στην Ελλάδα (26/01-06/02/2009), η οποία αναφέρεται στις προηγούμενες παρατηρήσεις μας σχετικά με την αναφορά, είναι επίσης διαθέσιμη στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/food/fvo/rep_details_en.cfm?rep_id=2320.

εμπειρογνώμονες από όλα τα κράτη μέλη (συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας) που έχουν προσβληθεί από τον κύνθαρο, προκειμένου να αναπτυχθούν βέλτιστες πρακτικές για τον έλεγχό του και να εξεταστεί το ενδεχόμενο αναθεώρησης της ισχύουσας νομοθεσίας. Η Επιτροπή επιδιώκει να διοργανώσει, από κοινού με την ισπανική Προεδρία, συνέδριο σχετικά με τον *Rhynchophorus ferrugineus* τον Απρίλιο/Μάιο του 2010, όπου θα παρουσιαστεί μια εναρμονισμένη στρατηγική ελέγχου σχετικά με το πως θα απολυμανθούν οι μολυσμένες περιοχές.

5. (ΑΝΑΘ II) Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 24 Ιουνίου 2010.

Για την αναφορά 0230/2009

Σε συνέχεια των προηγούμενων ανακοινώσεων που εξέδωσε τον Ιούλιο του 2009 και τον Μάρτιο του 2010, η Επιτροπή επιθυμεί να ενημερώσει το Κοινοβούλιο για τις παρακάτω εξελίξεις:

Μετά την πραγματολογική και νομική αξιολόγηση της κατάστασης στην Ελλάδα όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 2000/29/EK του Συμβουλίου και της απόφασης 2007/365/EK της Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2008/776/EK της Επιτροπής, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ελλάδας αποστέλλοντας προειδοποιητική επιστολή προς την Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 258 της Συνθήκης, στις 18/03/2010. Ο καταγγέλλων ενημερώθηκε επ' αυτού με επιστολή με ημερομηνία 30/03/2010. Οι ελληνικές αρχές αναμένεται να απαντήσουν έως τα τέλη Ιουνίου 2010.

6. (ΑΝΑΘ III) Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 27 Ιανουαρίου 2012.

Για τις αναφορές 230/2009 και 614/2010

Στο διάστημα που μεσολάβησε από την προηγούμενη ανακοίνωσή της, η Επιτροπή εξέτασε την απάντηση των ελληνικών αρχών στην προειδοποιητική επιστολή της και προέβη επίσης στην πραγματοποίηση συμπληρωματικής αποστολής του ΓΤΚΘ στην Ελλάδα μεταξύ 2 και 10 Φεβρουαρίου 2010. Η Επιτροπή παρακολουθεί έκτοτε στενά την κατάσταση σχετικά με τον *Rhynchophorus ferrugineus* στην Ελλάδα, μέσω τριμηνιαίων συνεδριάσεων που διεξάγονται με τις ελληνικές αρχές σε ευρύτερο πλαίσιο και όσον αφορά διάφορα ζητήματα, ένα εκ των οποίων είναι ο *Rhynchophorus ferrugineus*. Στο πλαίσιο αυτών των συνεδριάσεων, οι ελληνικές αρχές υπέβαλαν, τον Ιούλιο του 2011 σχέδιο δράσης σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν όσον αφορά τον εν λόγω επιβλαβή οργανισμό. Βάσει του χρονοδιαγράμματος που υποβλήθηκε, οι ελληνικές αρχές ενέκριναν δεόντως, το Σεπτέμβριο του 2011, λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές και γενικευμένα σχέδια δράσης για την καταπολέμηση του *Rhynchophorus ferrugineus* σύμφωνα με την εξάπλωση του κύνθαρου. Τα εν λόγω μέτρα αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή και κρίνονται ως ικανοποιητικά. Η Επιτροπή αναμένεται επίσης να λάβει εξειδικευμένα σχέδια δράσης για συγκεκριμένες περιφέρειες τα οποία βρίσκονται σε εξέλιξη. Βάσει των προαναφερθέντων, η Επιτροπή βρίσκεται σε στενή επαφή με τις ελληνικές αρχές και θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί την κατάσταση.

Σε ευρύτερο πλαίσιο, η Επιτροπή θα ήθελε επίσης να ενημερώσει την Επιτροπή Αναφορών περί της πιθανής εξάπλωσης του εν λόγω επιβλαβούς οργανισμού σε όλα τα νότια κράτη μέλη και περί της δυσκολίας εξάλειψης ή/και περιορισμού του οργανισμού λόγω της βιολογίας του.

Ωστόσο, μετά την τροποποίηση της απόφασης της Επιτροπής τον Αύγουστο του 2010, η νομική υποχρέωση υποβολής σχεδίων δράσης επιτρέπει στην Επιτροπή την καθιέρωση βελτιωμένης σχέσης συνεργασίας με τα κράτη μέλη και να έχει καλύτερη εικόνα της κατάστασης.

Συμπέρασμα

Βάσει των προαναφερθέντων, η Επιτροπή είναι της άποψης ότι η στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη που έχουν πληγεί από τον εν λόγω επιβλαβή οργανισμό λειτουργεί ως καλύτερο μέσο για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης. Στο πλαίσιο αυτό, απεστάλη στον καταγγέλλοντα επιστολή πριν από την περάτωση της εξέτασης όσον αφορά την παραβίαση στις 09.12.11. Σε περίπτωση που ο καταγγέλλων δεν προβάλλει αντιρρήσεις ή δεν προσκομίσει νέες αποδείξεις περί του αντιθέτου, η Επιτροπή θα εξετάσει τη περάτωση της υποθέσεως. Ωστόσο, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί στενά την Ελλάδα και εάν χρειαστεί θα ανοίξει εκ νέου την υπόθεση.

7. (ΑΝΑΘ. IV) Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 24 Οκτωβρίου 2012.

Για την αναφορά 614/2010

Η απόφαση της Επιτροπής 2007/365/EK σχετικά με έκτακτα μέτρα για την πρόληψη της εισαγωγής και της εξάπλωσης στην Κοινότητα του *Rhynchosporium ferrugineus* (Olivier)¹ προβλέπει κανόνες με στόχο την καταπολέμηση του εν λόγω βλαβερού οργανισμού. Ειδικότερα, το άρθρο 5 της απόφασης απαιτεί από τα κράτη μέλη την διενέργεια ετησίων επιθεωρήσεων για την παρουσία του οργανισμού ή σε σχέση με ενδείξεις μόλυνσης άλλων φυτών *Palmae*. Τα αποτελέσματα των ερευνών θα κοινοποιούνται στην Επιτροπή και τα λοιπά κράτη μέλη έως την 28η Φεβρουαρίου εκάστου έτους. Σύμφωνα με το άρθρο 6, όταν επιβεβαιώνεται η παρουσία του εν λόγω οργανισμού ή υπάρχουν άλλες ενδείξεις για την παρουσία του, τα κράτη μέλη καθορίζουν οριοθετημένες ζώνες όπως προβλέπεται στο σημείο 1 του παραρτήματος II, εκτός εάν συντρέχει ισχυρός λόγος παρέκκλισης από την υποχρέωση αυτή σύμφωνα με το άρθρο 6.4. Επιπλέον τα κράτη μέλη καταρτίζουν και εφαρμόζουν σέδιο δράσης σύμφωνα με το σημείο 2 του παραρτήματος II. Το σχέδιο δράσης πρέπει να περιλαμβάνει τα επίσημα μέτρα που προβλέπονται στο σημείο 2 του Παραρτήματος της απόφασης τα οποία και οφείλουν επομένως να λάβουν τα κράτη μέλη. Οι οριοθετημένες ζώνες και τα σχέδια δράσης κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 6.

Τα επίσημα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε οριοθετημένες ζώνες όπως απαιτείται στο άρθρο 6(1) (β), θα πρέπει να περιλαμβάνουν τις δέουσες ενέργειες για την εκρίζωση του συγκεκριμένου οργανισμού. Περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την καταστροφή ή την πλήρη μηχανική εξυγίανση του μολυνθέντος φυτού, μέτρα για την πρόληψη της όποιας εξάπλωσης του οργανισμού κατά τη διάρκεια των ενεργειών καταστροφής ή εξυγίανσης με την εφαρμογή χημικών χειρισμών στους άμεσα εγγύς χώρους, τη δέουσα θεραπεία των μολυνθέντων φυτών, παγίδες φερομόνης και άλλα μέτρα που είναι δυνατόν να συμβάλλουν

¹ EE L 139, 31.5.2007, σ.24, όπως τροποποιήθηκε από την Επιτροπή Απόφαση 2010/467/EU της 17 Αυγούστου 2010, EE L 226, 28.8.2010, σ.42.

στην εκρίζωση του συγκεκριμένου οργανισμού καθώς και εντατικούς ελέγχους. Στην περίπτωση που για χρονικό διάστημα ανώτερο των τριών ετών οι επιθεωρήσεις δείξουν ότι η εκρίζωση της επιδημίας δεν είναι πλέον δυνατόν να, τα μέτρα που περιέχει το σχέδιο δράσης θα πρέπει να στοχεύουν στον περιορισμό και την πάταξη της επιδημίας στην πληγείσα περιοχή επιδιώκοντας ταυτόχρονα την εκρίζωση ως μακροπρόθεσμο στόχο. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 6, τα σχέδια δράσης θα πρέπει να τίθενται σε εφαρμογή από τεχνικώς εξειδικευμένους και με τη δέουσα άδεια δημόσιους λειτουργούς ή ειδικευμένους υπαλλήλους ή τουλάχιστον, υπό την εποπτεία των αρμοδίων επισήμων φορέων.

Το Γραφείο Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων της Επιτροπής έλαβε, όπως απαιτείται από την προαναφερθείσα νομοθεσία, σχέδια δράσης από την Ισπανία. Ως εκ τούτου η κατάσταση τελεί υπό έλεγχο. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής πρόκειται επίσης να αποστείλουν επιστολή προς την Ισπανία υπενθυμίζοντας στο κράτος μέλος να φροντίσει για τη λήψη των δεόντων μέτρων για την καταπολέμηση του επιβλαβούς οργανισμού και ζητώντας επίσης την επικαιροποίηση των μέτρων που ελήφθησαν στη συγκεκριμένη περιοχή. Πρέπει ωστόσο να τονιστεί ότι ο εν λόγω επιβλαβής οργανισμός είναι μάλλον διάσπαρτος στο σύνολο των νοτίων κρατών μελών και τα βιολογικά χαρακτηριστικά του είναι τέτοια ώστε η εκρίζωση και/ή ο περιορισμός να μην είναι πάντοτε ευχερείς. Η Επιτροπή εξακολουθεί ωστόσο να παρακολουθεί την κατάσταση με την παροχή σχεδίων δράσης.

Σε σχέση με τη χρήση του Fosmet, η Επιτροπή θα επιθυμούσε να ενημερώσει την Επιτροπή Αναφορών ότι η ουσία αυτή είναι εγκεκριμένη ενεργή ουσία στην ΕΕ και έχει χορηγηθεί άδεια χρήσης της σε διακοσμητικά φυτά (όπως οι φοίνικες) στην Ισπανία.

Συμπέρασμα

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να ελέγχει, στην Ισπανία και άλλα κράτη μέλη, τα μέτρα που ελήφθησαν για την καταπολέμηση του επιβλαβούς αυτού οργανισμού με την παροχή σχεδίων δράσης. Θεωρεί ότι η στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη που έχουν πληγεί από τον οργανισμό αυτό αποτελεί καλό μέσον για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης.